

Требує вісного
українського слова
на міській
американській землі.

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Телефон: BErgen 4-0237
Телефон: YHC: BErgen 4-1016

РІК LX. Ч. 31. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 7-го ЛЮТОГО 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 31. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 7, 1952. VOL. LX.

ЗАГАЛЬНИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ВИШКІЛ УХВАЛЕНИЙ В КОМІСІЇ

Вашингтон. — Комісія збройних сил Палати Репрезентантів ухвалила головні пункти законопроєкту, на підставі якого молоді, що покінчили 18 років життя, мають покликати на істий місяць для загального військового вишколу. Комісія передбачує, що тільки малі горстка конгресменів буде голосувати проти цього закону, який в закладі ухвалили в попередньому Конгресі і тільки переведення цього плану в життя залишили наступному, тобто теперішньому Конгресу. Згідно з планом вишкіл може початися на заклик Конгресу, або президента. Надіються, що вишкіл почнеться вже найближчого літа або осені. За поправкою голови комісії, Карла Вінсона, молоді, що відбули вишкіл, переноситимуть на сім з половиною років в стан резерви, однак до активної служби їм можуть покликати тільки на підставі ухвали Конгресу. Загальний військовий вишкіл має на цілі прищепити молоді фізично до всіх потреб, тому він оснований на моральних засадах. До таких засад належить між ін. виключення зживання алкогольних напоїв в таборах, в яких відбуватимуться вправи. Комісія ухвалила, що під алкогольними напоями треба розуміти такі напійки, що містять у собі більше 3.2 відсотків алкоголю. Департамент оборони пішов так далеко, що виключив напійки, що містять 3.2 відсотків алкоголю. Комісія спротивилася тому, бо тоді навіть деякі овочеві соки були б не допущені.

ДОКАЗ ВОЛЬШЕВИЩЬКОГО НАРОДОВИВІСТВА

Ця фотографія, зроблена в Катинському лісі в 1943 році, передана конгресовій комісії в Вашингтоні, як один з доказів страшного волюнтаризму злочинного народоубивства, жертвою якого вилучено понад 10,000 польських старшин. На фото: червона оліва з масових могил, яку переводить (вд. ліва) німецький перекладач, один німецький офіцер, полонений німецький капітан британської армії Гейдер, полонений південноафриканський полковник Стівенсон та ще один невідомий німецький офіцер. Фотографія передана американським полковником Джан Ван Валт, який теж взяв участь в тієї червоні.

Поляки свідками масового вбивства в Катині

Вашингтон. — У спеціальній конгресовій комісії знайшли як свідки масового вбивства польських офіцерів у Катинському лісі дві поляки, а саме п. Ройер з університету Мек'Гі у Монреалі, і Маріон Гавлік, власник готелю в Порт Колборні, Онт. в Канаді. Обидвох вівали з Канади. Комісія хоче порекомендувати Об'єднанню Націй переслухати їх свідчення на доказ, що злочин в Катині сповнений росіями. Обидва були свідками при розкопуванні могил невідомим у 1943 р. Однак комісія має ще переслухати одного свідка, що був прийнятий при мордуванні польських воєнків. Свідок бачив замаскований під час переслухання, щоб виключити підступний напад на нього.

ПЕРЕСУВАЮТЬ ФОНДИ ПРИЗНАЧЕНІ НА ЗАКОРДОННУ ДОПОМОГУ

Вашингтон. — Президент Труман повідомив Конгрес, що він дозволив на пересування \$478,160,000 на економічну допомогу Британії, Франції, Греції, Туреччині й Югославії, хоч вони були призначені на військову допомогу загалом країнам. В додатку до \$300,000,000, призначеної на економічну допомогу Англії, президент уповноважив адміністрацію Програми Взаємної Безпеки призначити на допомогу Франції \$100,000,000, Греції \$10,000,000, Туреччині \$25,000,000, а Югославії \$43,000,000. Попередній Конгрес ухвалив був на Програму Взаємної Безпеки \$7,328,903,976, а з них мало піти на потреби європейських країн \$5,940,852,457, з чого \$4,818,000,000 мали бути вжиті на військові потреби, а понад один мільярд на економічні справи. Президент має повноваження перенести ці фонди з одної ділянки до другої до висоти десятих відсотків. Теперішній переніс повністю президент аргументом, що допомога на економічні цілі принесе більш швидкої користі для військових цілей.

Фільм з картинками в трьох вимірах

Голівуд, у Каліфорнії. — Незалежний виробник, Арч Оболер, що сам пише сценарії і керує продукцією сценічних картин, оголосив, що він приступив до виробу фільмів в трьох вимірах, тобто у висоті, ширині й глибині. Особи й предмети на екрані виходять в природній виді, однак це тільки ілюзія, викликана фотографічними світлинами при допомозі двох перекресних проекторів. Оболер каже, що такі фільми навіть дешевіші ніж звичайні, бо їх робиться з самих негативів. Бартіст ноних картин полягає в тому, що публіка бачить, як актори порушуються немов на правдивій театральній сцені, а не тільки як образки в кінотеатрах.

НА ЕКРАНІ ПОДІЇ

Совєтський Союз, точніше Кремль, почав і продовжує інтенсивну кампанію за зодобуття Індії для комунізму і його імперіалістичних цілей — стверджують в західних дипломатичних колах. Делі комуністичні лідери заповідають, що Індія впровадить найближчих 5 років вже буде червона. Проте, західні знавці азійських справ доказують, що дотеперішні зусилля Кремля в цьому напрямку не мали багато успіхів, хоча почалися в дуже вигідному для Москви часі, бо під час перших демократичних виборів в Індії. Західні альянти оправдали були затримані величезною соєтською виставкою на Міжнародному Промисловому Виставі в Бомбаю, як і хитрим совєтським виступом в кон-

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ОН ЗАКІНЧИЛА СВОЮ СЕСІЮ

Париж. — Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй закінчила у вівторок після полудня свою звичайну сесію низкою кінцевих рішень та новою поразкою совєтського блоку, ухваливши величезною більшістю голосів пропозицію, щоб відбутися надзвичайну сесію в своїй головній квартирі в Нью Йорку, на випадок підписання перемир'я в Кореї, або „коли б того вимагали інші події“. В користь цієї західної пропозиції голосували представники 51 країни, проти неї було п'ять совєтських голосів. На останньому засіданні Асамблеї прийшло до чергової гострої війни між американським і совєтським представниками. Совєтський делегат обвинувачував Злу-чені Держави, що вони впро-

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПІЛЛЯ ДЯКУЄ УНК ЗА ДОПОМОГУ

Нью Йорк. — Український Конгресовий Комітет одержав від Ради Референтів ЗП УГВР повідомлення з видавничого підпілля в Україні бюлетеня „Віра Інформації“ УГВР, випуск ч. 9, за травень 1951, в якому український революційно-визвольний рух на Рідних Землях висловлює Українському Конгресовому Комітету Америки подяку такого змісту: „Підтверджуємо відбір допомоги для Української Повстанчої Армії в сумі 7,314 (сім тисяч триста чотирнадцять) американських доларів. За допомогою природжусмо від себе і від імені всієї Воюючої України. В допомозі бачимо вияв нової солідарності УНК і всього репрезентованого ним українського громадянства США в свободобольних повстаннях і підтримку боротьби України під керівництвом Української Головної Визвольної Ради. Дуже радімо з цього“. Листа до УНК підписали за Раду Референтів ЗП УГВР д-р Лев Ребет і Володимир Стахів. Повідомлення про цю подяку в підпільному бюлетені Українського Визвольного Руху було передруковано в міжхвещській „Сучасній Україні“ з 7-го січня ц. р.

УКРАЇНСЬКІ ПРОТИСОВЄТСЬКІ РЕЗОЛЮЦІЇ В КОНГРЕСОВИЙ РЕКОРД

Балтимор. — Відділ Українського Конгресового Комітету повідомляє, що велика українська маніфестація, яка відбулася в цьому місті 16-го грудня м. р., не пройшла без відповідного відгуку з боку американських та союзних учасників в цій маніфестації. Сенатор О'Коннор, який виступив на маніфестації, повідомив тепер голову Відділу УНК, п. Маршала, що ухвалив на маніфестації резолюції проти комуністичної імперіалістичної та за визволення України й інших поневолених народів з-під влади Москви були втілені до Конгресового Рекорду з дня 10-го січня, щоб в той спосіб — як пише сенатор — „подати їх до відома цілій країні“. Текст резолюцій в Рекорді попереджено такими завагами сенатора О'Коннора: „Пане Президенте: Для належної інформації подаю та прошу однодушно згоди на втілення до Рекорду текст резолюцій, які були схвалені 650 американськими українцями Мерленду на їхній проти-совєтській маніфестації дня 16-го грудня у Балтиморі та в якій мав честь брати участь. Ці резолюції, які Філія Українського Конгресового Комітету в Балтиморі переслала генеральному секретареві О.Н. в Парижі та секретареві державного департаменту у Вашингтоні, викривають російський імперіалізм як безпо-

середню загрозу для безпеки США і всього світу та закляють ООН і уряд США поборити рішучі заходи проти брутальної агресії російського комунізму. Тому, що 60% населення Совєтського Союзу становлять не-росіяни, що опинилися під совєтським пануванням внаслідок завоювання, а не свого власного бажання, ці не-російські народи творять могутнє джерело для вільного світу в його боротьбі проти комунізму. Резолюції мерлендських українців є доказом почуттів тих завоєнованих народів проти їхніх совєтських гнобителів“. Тому, що не було жадного спротиву, резолюції втілені до Рекорду в цілості.

Відділ УНК в Балтимор одержав теж низку інших відомостей на маніфестації, м. і. листи з признаннями від конгресмена Леверю, від Конгресмена Керстена, від мерлендського відділу „Походу за Волю“ та інші.

Новонароджена дитина

стала спонсором для свого батька при допущенні його на постійний побут в Америку. Це сталося в родині німця Летмара Отто, що втік з корабля і скривався три роки в сиротинці Нью Йорку, заки його вислідив іміграційна держа і призначила на депортацію. Після народження дитини влада залишила його в спокою.

● Іранський уряд виконав свою погрозу та видав розпорядок про закриття всіх чужих інформаційних і культурних установ поза Тегераном. Це відноситься однак до західних, як і совєтських інституцій.

● Полковник Джан Г. ван Вліт, знімаючи перед конгресовою комісією в справі масового вбивства польських офіцерів в Катинському лісі, заявив, що для нього тепер немає жодного сумніву, що злочин поповнили Совєти. Полковник ван Вліт є автором окремого обширного звітлення в цій справі, яке „зникло“ з архівів державного департаменту.

ПОМЕР КОРОЛЬ БРИТАНІЇ, ЮРІЙ VI.

Лондон, 6 лютого. (Радіо). — Сьогодні вранці помер король Британії, Юрій VI. Смерть короля була великою несподіванкою в світі і великим потрясінням для народів британської імперії, бо хоча минулого року король перебував важку операцію легень, проте його здоров'я постійно поліпшувалося і недавно він вже взяв участь в ловах. Після смерті короля на престол Британії вступає тепер вже королева Єлизавета, що з своїм чоловіком, герцогом Единбургом, є в подорожі по британських країнах, зупинившись в Східній Африці. Передбачується, що Єлизавета негайно вернеться до Англії, щоб перебрати королівську владу. Місце престолонаслідника займає принц Чарльз, три-річний син Єлизавети.

НОВІ ПРОПОЗИЦІЇ ЧЕРВОНИХ В КОРЕЇ

Токіо. — Комуністичні представники політичних партій, як теж ставники на переговорах в Панмунджоні в справі перемир'я запропонували вчора на пленарній сесії обох делегацій, щоб впровадити 90 днів після підписання перемир'я була скликана політична конференція, яка вирішила б справу евакуації чужих військ з корейської території та обговорення „всіх інших питань, зв'язаних з миром в Кореї“. Комуністичні пропозиції видані вчора на пленарній сесії обох делегацій в формі рекомендації для урядів воюючих країн. З'ясувавши цілі своїх пропозицій, голова комуністичної делегації заявив, що „мирне поладження корейського питання вимагає рівночасної розв'язки трьох інших проблем, зв'язаних зі справою Кореї“, додаючи, що тільки „після рівночасної розв'язки цих проблем може бути встановлений мир в Кореї“. В червоних пропозиціях не сказано, в якому місті мали б відбутися рекомендації.

Озброєння Англії коштуватиме \$1,400,000,000 більше

Лондон. — Прем'єр Вільсон Черчилль повідомив вчора в Палаті Громад, що виконання програми озброєння країни коштуватиме 500,000,000 фунтів стерлінгів (1,400,000,000 доларів на американській гроші) більше ніж це передбачувалося до цього часу. Черчилль заявив, що воно теж не зможе бути виконане впродовж передбачуваних трьох років. Прем'єр, відповідаючи на запитання депутатів, не міг точно сказати, на який час виконання програми заплановано, але заявив, що консервативний уряд доложити усіх зусиль, щоб її виконати якнайшвидше. Черчилль відкинув опозиційні пропозиції, щоб видати на озброєння обмежені до попереднього плану і не збільшувати.

Бельгійський сенат апробував план Шумана

Брюссель. — Бельгійський сенат апробував вчора План Шумана, який передбачує злиття вугільної і сталеної індустрії шістьох західно-європейських країн. В користь плану голосувало 102 сенатори, чотири сенатори, в цьому році комуністичні, голосували проти нього, а 58 сенаторів, в цьому 58 соціалістичних, — здержалися від голосування. Для ратифікації плану потрібна ще апробація нижчої палати парламенту, в якій обговорення цієї справи відбувається в найближчих днях. Здержання від голосування соціалістичних сенаторів було несподіванкою, бо досі вони засадничо піддержували цей план.

Уряд Франції домагється від парламенту заяви довір'я

Париж. — Французький прем'єр Едгар Фор поставив Національній Асамблеї формальне домагання, щоб вона перевела голосування та ухвалила урядові довір'я в справі обговорення проблеми мінімальної заробітної плати. Голосування має відбутися в четвер. До цього ще не було випадку, щоб уряд домагався заяви довір'я в справі порядку наряд, але прем'єр Фор заявив, що з цим зв'язані ще інші справи, яких не можна розглядати без окремої заяви довір'я для уряду. Фор відкинув своє домагання після того, як парламентський комітет праці відкинув більшістю 17 голосів проти 15 прохання уряду, щоб законопроект в справі мінімальної заробітної плати поставити на перше місце в теперішніх нарадах Асамблеї.

НІМЕЦЬКІ ПАРТІЇ ПІДТРИМУЮТЬ ДОМАГАННЯ РІВНОПРАВНОСТІ

Бонн, Німеччина. — Становище німецького федерального уряду в справі німецької участі в спільній європейській обороні тільки за цю повну рівноправність Німеччини в Європі, має безсумнівно підтримку великої більшості німецького населення. Найбільше християнсько-демократична партія канцлера Аденауера вже заявила в Аденгауері, що саме становище заявляє тепер друга з черги найбільша партія в урядовій коаліції, Партія Вільних Демократів, проголошуючи в своїй офіційній пресовій службі, що уряд може погратися на свою участь в європейській обороні тільки тоді, коли Західні Німеччини будуть признані повні права між іншими учасниками оборонного союзу. До головних вимог Німеччини належить домагання, щоб Саарщина була прилучена до Німеччини та щоб Німеччина була включена в Атлантичний Пакт на правах партнера. Вільні демократи рівночасно висловлюють побоювання, що альянти намагалися вдержати теперішній окупаційний стан з підлою Німеччини на дві частини і далі грати роль „переховників німецької нації“.

Приловлена шапка фальшивників грошей у Шікаго

Шікаго. — Тасма Служба оголосила приловлення шапки підброджувачів грошей, що надрукувала банківні парості \$3,000,000 впродовж останніх чотирьох років. Трьох затримано в тюрмі, а імені четвертого ще не розголошують доки не буде закінчене слідство. Голова місцевої Тасмої Служби Злучених Держав, Гері Ангайер каже, що злочинці друкували підроблені банківні й бонди в друкарні братів Джеймса й Сема Сферос на Західній частині Шікаго, а з ними співпрацював Вільям Скалі. Його арештовано саме в хвилину, коли він мав передати фальшованих грошей вартістю \$100,000 агентів, переланцюванню за босяка. Фальшували банківні по \$10 і \$20.

ТАСМНІ ФОРМИ БОМБИ ВІЯВЛЕНІ СЕНАТСЬКІЙ КОМІСІЇ

Вашингтон. — Для обґрунтування високих витратів на оборону, команда повітряних сил пропонувала сенатській комісії оглянути новий винахід, придуманий для перевезення бомб. Ці винаходи привели літаків з квартири повітряного майдану Врайта-Патерсона у Дейтон, в штаті Огайо. Це складні винаходи, обрахований на велику швидкість у перевезенні бомб під небесною високістю. Одночасно з високоскоростним винаходом ідуть вгору теж і їх кошти. Так наприклад, місце бомбової системи Нордена, вагою 50 тон, придумали бомбу вагою однієї тони, та з цим сполученні витрати зросли з дол. 8,000 до дол. 250,000. Так само на місце протилетунської рушниці, що коштувала дол. 10,000, винайдено нову рушницю з назвою „скай-скайпер“ (небомітчик), контролювану радаром, однак її кошти досягають дол. 275,000. З уваги на такі винаходи витрати на оборону мусять зрости. Секретар оборони Ловетт заявив, що вже виробляються нові воєнні літаки, що перевищують російські літаки з назвою МІГ. Свідки на переслуханні твердили, що змагання департаменту оборони ідуть у такому напрямі, щоб унеможливити війну в майбутності, хоч би з уваги на веденіснкі витрати, що на них мало хто може спромогтися.

СВОБОДА **UKRAINIAN DAILY**
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Україні та в Європі:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

МОРАЛЬНА ПЕРЕМОГА

Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй закінчила свою сесію в Парижі повною моральною перемогою Заходу, що виявилася однакою, як в самих нарадах, так і в усіх важливіших рішеннях. В протилежності до попередніх сесій, совєтські делегати в Парижі цим разом були ввесь час вже не в наступі, але в обороні, цілком втрапивши ініціативу в користь Заходу. Правда, вони повторювали свої обвинувачення, але з ними вільний світ вже давно познайомився і при звичає до них. Цим разом вони вже не викликували жадного враження і часто навіть жадної реакції. З другого боку, цим разом більше ніж на попередніх сесіях виявлялася солідарність вільного світу у важливіших справах.

До найважливіших рішень Генеральної Асамблеї, які цілком виразно дали західним країнам моральну перемогу, треба зарахувати головну прийняту Плану Ачесона та останні рішення в справі Кореї.

Прийнявши План Ачесона відносно колективної безпеки, Генеральна Асамблея зобов'язала всіх членів, щоб вони вдержували на поготові збройні сили для захисту на перший заклик Асамблеї для акції проти нової агресії, якщо така заіснувала. В такій акції були використані теж оборонні сили регіональних військових союзів, в Роді Атлантичного Пакту. В рамках того плану прийнято теж західну пропозицію щодо створення окремої комісії, завданням якої буде акція для контролювання обмеження зброєнь, виключно із заборону атомової зброї.

В другому випадку Генеральна Асамблея відкинула більшість 51 голосу проти 5 совєтських пропозицій совєтського представника, щоб далі переговори в справі перемир'я в Кореї перенести до Ради Безпеки, де Совєти мають право вето і де вони могли б відповісти капіталізувати для себе та своїх імперіалістичних цілей азійські проблеми. Рішення Генеральної Асамблеї в цій справі тим важливіше, що в користь Заходу голосували теж всі азійські і арабські представники одним солідарним блоком.

Це нодинокі рішення в користь Заходу і до них можна б додати багато інших. Усі совєтські виступи і навіть погрози, що таке становище Заходу рівнозначне з третью світовою війною, вже нікого не переконували, ані не лякали. Що більше, в цій спільній акції проти агресії вже вдалося більшій мірі відходити на другий план індивідуальні інтереси поодиноких країн, даючи помітну перевагу справам колективної безпеки та колективним зусиллям для вдержання миру. На такому розвитку подій багатоїсторично і сама Організація Об'єднаних Націй, збільшуючи свою роль в світових справах. Це могло статися тільки після того, як і ініціатива західних великодержав переведено низку змін та призначено більш повноважності Генеральній Асамблеї, замість постійно паралізований совєтським спротивом Раді Безпеки.

Проте моральна перемога й успіхи Заходу в Генеральній Асамблеї могли бути далеко повніші і більші, якщо б вільні країни були приділили належну увагу тем справам поза залізною заслоною та якщо б Генеральна Асамблея теж визнавала правду, що на довшу мету не мають значення жадні заходи безпеки, якщо світ має залишатися наполовину вільний і наполовину поневолений. Успіхи вільного світу на теперішній сесії Генеральної Асамблеї в обличчя мільйонів поневолених народів за залізною заслоною це те саме, що добрий обід для ситого в принастих вимираючого з голоду. Ухвалюючи західні пропозиції для оборони вільного світу, Генеральна Асамблея знехтувала факти розпачливої боротьби за волю поневолених. Навіть в такій яскравій справі, як національно-китайське обвинувачення, що Москва порушила договір з Китаєм, знайшлися тільки 25 країн, при 24 державках, які мали віддати підписати руку і признати цю правду. Можливо, інші делегати не підписали руку, маючи викиди совєти, що вони самі нехтують ухвалені ними ж міжнародні конвенції проти народодивства і в обороні людських прав, бо дозволяють Москві порушувати ці права та продовжувати народодивство в завоєваних нею країнах.

Стверджуючи ці факти, треба висловити надію, що вільні країни, добившись частинної моральної перемоги на теперішній сесії Генеральної Асамблеї, використають її в майбутньому на те, щоб з більшим успіхом виступити не тільки в обороні вільних, але головню в обороні поневолених, бо ці оборони вони найбільше потребують. Шойно тоді Об'єднані Нації виконають найбільше призначення і зроблять рішальний крок для досягнення своєї головної мети: забезпечення волі і миру для всіх.

ГАРОЛД ІКЕС

Американське життя пливе скорим темпом. Скоро забуваються тут навіть і важливі події, а ще скорше особи, ім'я яких видніє не раз довгими роками на перших сторінках найбільших газет.

Таке можна сказати і про Гарольда Л. Ікеса, що помер минулої неділі в Вашингтоні, в 77 році життя. Ше шість років тому він був секретарем внутрішніх справ. Це доведана ім'я його виділо на шпальтах багатьох американських газет як автора колуменії „Мен ту мен". Проте, як мало люд- до його знає, ким був Ікес. На становищі секретаря внутрішніх справ він осягнув рекорд, бо займав цей уряд безперервно 13 років і сам його покинув. Не годився з президентом Труманом щодо особи, яку намічено на становище секретаря флоту і взагалі з тою атмосферою, яка запанувала в уряді по смерті Рузвельта. Мимомоходом кажучи, Ікес мав часті непорозуміння і з президентом Рузвельтом і тоді теж резигнував кількома на- воротами, але Рузвельт сприймав ці резигнації жартом і на тому звичайно кінчилося.

Та з ким Ікес не сварилося, кому він не допик своїх сарказмів, своєю з'їдливості (Вилкі, Дюї і т. п.)? Хто пам'ятає ті часи, коли загалом в уряді, а потім на шпальтах газет, такі індивідуальності як ген. Го Джансон та Ікес? Якими епітетами вони себе тоді не обклали! Багато було сміху з цього. Проте всі знає, що це боротьба між надзвичайно спо- сібними і чесними американцями.

Іван Кедриш

Чи сумерк А. Ф. Керенського?

Зайва річ повторяти те, що вже сказав у редакційній статті „Свободи" з 23. січня ц. р. — („Кістка незгоди"), проте мабуть не буде зайво заокруглити поданий там образ теперішнього стану метушні емігрантсько-моск- овських кіл жменеві ближчих подробиць і нових інформацій. Ото ж, хоч у згаданій статті говориться про Американський Комітет Визволення Народів Росії (у Нью-Йорку) і частинно про його склад, то варто підкреслити, що ледве чи з усієї акції самих російських політичних діячів виділяється ім'я, щоб не саме той Американський Комітет і його фонди. Таким чином, хоч правильно Редакція „Свободи" окреслила змагання московської еміграції до об'єднання, як явине природне і логічне, то розсередненість та організаційна розпороченість й ідеологічна роз- тіж московської еміграції були (і подекуди далі с) такі великі, що треба було саме поштовху від аме- риканців, американського натиску і американських грошей, щоб до- вести до тієї московської емігра- ційної консолідації, що відома під назвою СОНР-у (Совет Освобо- жденія Народов Росії). І саме на тлі такої ситуації, такої ініціати- ви і провідної ролі названого Американського Комітету, стає- ся, що гострий конфлікт між отим Комітетом і СОНР-ом про- зить провалом всієї тієї консолі- дації. Про це саме говорять про- рочисті епітети про орудування тайме-ї з 20-го січня, коли він пише про „пожовні труднощі", що кажуть налягати на зміну так- тики. Ці „труднощі" існували, видно, вже від довшого часу, але назавх вони виявились у цілій низці гостро-полемічних пресо- вих виступів. 8-го грудня мину- лого року у „Новому Русскому Слові" надруковано розмову з єв- ропейським представником аме- риканського Комітету, Ісааком (Ай- зеком) Дов Левіном, який висло- вив виразне невдоволення такти- кою СОНР-у в цілому, зокрема п. Керенського, при чому — як по- тім стверджує сам Керенський, І. Дов Левін висловлював не власні думки, а погляд всього Американ- ського Комітету. У відповідь І. Дов Левінов і в оборону СОНР-у А. Ф. Керенський помістив у то- му ж „Новому Русскому Слові" з 30. грудня м. р. велику статтю „Що сталося у Визбоді і Мюн- хені", закидаючи Дов Левінові просто фальшування фактів, особ- ливо у пункті про переговори з національностями „Росії". Айзек (так він сам підписується) Дов Левін не змовчав і вислав довгу телеграму до Редакції „Н. Р. Сл- ва" (число з 8. січня ц. р.), під- держуючи свої твердження та за- являючи, що докладніше не вда- ється в дискусію тільки тому, щоб не давати жиру совєтській пропа- ганді. Але й Керенський не змо- чав і в числі „Н. Р. Слова з 10. січня ц. р. масно знову його об- винувачення під адресою І. Дов Ле- віна, що той представник Амери- канського Комітету не читав, ви- дно, офіційного Бюлетеня СОНР-у „Освобождение" і невірню інфор- мує ньюйоркську централу про дії СОНР-у. З обидвох боків посила- ється епітети про орудування прав- ди і фальшування правди.

У чому суть спорів? Нема ні- якого сумніву, що вони крутяться довкола питання порозуміння СОНР-у із не-москоськими наро- дами з російської давньої і тепе- рішньої тюрми народів, про підхід

до тих народів і про платформу СОНР-у у національній проблемі. Однак виразно ні А. Ф. Керенсь- кий ані І. Дов Левін про це не говорять, — не виявив теж цього А. Ф. Керенський у своєму закля- ку „до всіх чесних росіян" бойко- тувати Американський Комітет, не каже про це теж Гері Шварц. Однак можна, на підставі всієї цієї прилюдної дискусії і наших влас- них інформацій про історію Аме- риканського Комітету та СОНР-у твердити, що Американський Ко- мітет — теж не з власної волі, а під натиском від вищих аме- риканських офіційних чинників рі- шив змінити тактику у відношен- ні до не-москоських народів, ставлячись до них надаль рівно- радніше з москалями, як було до- сі, — а СОНР, зокрема А. Ф. Ке- ренський, змінити тієї тактики не хотув. Досі ця тактика полягала в тому, що спершу вся енергія Американського Комітету була скерована тільки на цементування консолідації самої московської емі- грації. Всі не-москоські народи, їхня думка і їхня доля — стояли, так би мовити, на другому плані. Отже сам Американський Комітет перемовиував без посередньо- тільки з москоськими діячами і фінансував всю техніку розмов та всю пропаганду, що змріяла до створення СОНР-у. Американсь- кий Комітет прийняв теж охоче платформу СОНР-у про „федера- цію" і — максимально — про „плекбісцит" серед народів, які хотіли б „відірватися від Росії", вважаючи, що тільки така плат- форма є базовою для розмов із „на- родами Росії". (Уживаємо тут „лапко" свідомо, бо на підставі історичних прецедентів з росій- ською федерацією та нашого глибо- кого недовіря до нинішніх лі- дерів всієї тієї акції, уважасмо і таку майбутню федерацію і та- кий ентузіазмний плекбісцит — фікціями. (А про дикий термін „народи Росії" чудово написав грузинський діяч В. Нануашвілі у польському „Кур'єрі подзему"). Бостон, з 8. січня ц. р.). Нам ві- домо, що самі керівники назван- ого Американського Комітету до- сить безцеремонно, щоб не жи- вяти гострого вислову, підходи- ли раніше до питання: А що бу- де, коли офіційні і легітимні ре- презентанти не-москоських наро- дів відкинуть платформу СОНР-у? Нам відомо, що відповіддю була якраз концепція штучного фабрикавання таких „предста- вників", як оце вона і виявилася у творенні Гулайшвіна. Зате по- мислилася вона — і Американсь- кий Комітет і СОНР — в одному: вони не рахувалися, що реакція не-москоських народів на плат- форму „федерації" і „плекбісцит" буде аж така гостра, така оди- душна і голосна, і що в світі дій- сно буде прийматися переконання, що це американські офіційні кри- ги піддержують своїми вплива- ми і своїми грошми давній моск- овський імперіалізм, відірваний у СОНР-і, що його теж створено під патронатом американців. Про це теж виразно пише Гері Шварц у „Нью Йорк Тайме-ї": „У додатку до теперішніх атак на Комітет з боку деяких російських екзиль- них лідерів, гостро опрорудуючи його також деякі не-російські групи, закидаючи йому, що він став інструментом „великоросійсь- кого імперіалізму" поміж емігра- ціями". А всі відповідальні, тим паче офіційні, американські кола рішуче не зацікавлені в тому, щоб наслідком будь-якої акції будь- яких діячів усієї американської політики причепляти марку про- текторства всеросійському імпе- ріалізові. Відсінь і натиск на Аме- риканський Комітет і з черги, на- тиск Комітету на СОНР та бунт

Конференція Центру Вільних Професійних Союзів

(Лондон). — 25-26 січня відбу- лася в Лондоні чергова Конфе- ренція Вільних Професійних Со- юзів на Чужині. В цій конферен- ції були представлені такі краї- ни: Естонія, (Міхельсон), Латвія (Калніні), Польща (Квалініс- кий, Заремба), Румунія (Герман), Болгарія (Петков), Югославія (Тоналович), Україна (д-р Оме- лий Волинський, Ол. Варчук і проф. П. Феденко (як гість)). В конфе- ренції взяли участь американські представники: Ірвінг Браун (від Американської Федерації Праці) і А. Деннен (Комітет для Віль- ної Європи). Були присутні теж представники американських по- сольств із Лондону і Парижу (Відділи Праці).

Конференція обговорила роз- ширену програму праці в 1952 р. Кожен національний груп, при- належний до Центру, дається мо- жливість вести організаційну і виховну роботу серед свого наро- ду в дусі демократії, проти кому- нізму і фашизму. У зв'язку з цим. Центр засновує свої відділи в Брю- селі, Стокгольмі, Лондоні і в Бер- ліні. Конференція постановила післяди до американського амба- сядора в Парижі меморандум про згуртування робітників під комуні- стичними режимами, з проханням, передати цей документ до Сесії Об'єднаних Націй. В дискусіях про діяльність Центру брали у- часть українські представники — д-р Волинський і проф. Феденко.

Проф. Феденко звернув увагу присутніх американців, що тільки „Голос Америки" вислав інфор- мації українською мовою, але ра- діо „Вільна Європа" обмежує свою діяльність тільки так зва- ними сателітами. Виходить, що демократичний світ добровільно обмежує вплив своєї пропаганди на населення, поневолене кому- нізмом. Підчас конференції украї- нські делегати роздали аме- риканським представникам інфор- маційні сидання в чужих мовах: Р. Fedenko, Ukraine, Her Struggle for Freedom" і ін. Центр Вільних Професійних Союзів на Чужині має активну допомогу могутньої Американської Федерації Праці, яка від початку комуністичної контрреволюції 1917 року не хоті- ла визнавати большевського ре- жиму і тепер лишається непри- миренна супроти большевизму, як і фашизму. Підчас конферен- ції з'явилися представники преси (Тайме, Лондон; Нью Йорк Ге- ральд Трибун і Нью Йорк Тайме), які поставили учасникам конфе- ренції різні питання про діяль- ність Центру. Конференція ухва- лила при кінці своїх нарад таку резолюцію:

„Зібрання Виконавчої Ради Ін-

тернаціонального Центру діячів Вільного Професійного Руху на Чужині, що закінчило свої наради сьогодні в Лондоні, підтверджує свою віру в успішне закінчення теперішньої боротьби, яка веде- ся членами професійного руху за Залізною Заслоною проти совєт- ської тиранії. Ми масмо цікаві відомості з Східної Європи пролі- зріст спротиву Праці комуністич- ному рабству. Робітники, члени професійних союзів, постійно за- лягають комуністичні партії і опановані комуністами професій- ні союзи, не вважаючи на грубо- репресивні заходи Сталінської тайної поліції. Успіх праці Між- народного Центру діячів Вільних Професійних Союзів на Чужині за Залізною Заслоною знову під- тверджується фактом, що в остан- ніх місяцях офіційна комуністич- на преса нападає на діячів віль- них професійних союзів з небу- валого лютою. Коли ні один від- повідальний провідник не кличе до збройного спротиву комуні- стично-совєтським тиранам у цей час, спротив праці зростає ба- гато до того, щоб підкопати престиж Сталінових пощипків за Залі- зною Заслоною і ослабити їх вла- ду.

У світлі тих радісних фактів — саме в момент, коли поневолені народи за Залізною Заслоною починають надіятися на визво- лення, — треба висловити жаль, що в провідних політичних і ди- пломатичних колах у Західній Європі, як і в провідних органах громадської думки, розвивається примиренський тенденції супроти диктаторського режиму Совєт- ської Росії. Ці тенденції можуть тільки посилювати тривогу між схід- но-європейськими робітниками, які будуть боїтися, що готується новий „Мюнхен". Той факт, що деякі західні держави також під- держують Москву, в її зусиллях добитися допущення для тоталі- тарних режимів російських маріо- неток до Об'єднаних Націй, убо- дух серед більшості людности, примушеної жити в рабстві за За- лізною Заслоною. Тому Виконав- ча Рада Вільних Професійних Со- юзів на Чужині закликає членів Професійних Союзів у всьому вільному світі підняти голос про- тив нових примиренських тенде- нцій і подати братерську допомогу їх братам — професійникам, які мучаться під комуністичною ти- ранією. Діячі — професійники на чужині знов підтримують, що не може бути визволення пригно- блених мас, які живуть під совєт- ським ярмом за Залізною Засло- ною".

Інформації про цю конференцію відіслала вся світова преса.

СОНР-у проти Комітету. Є тут ще один, дуже пікантний і мабуть таки вирішальний мо- мент в усій цій давній акції та тепе- рішній кризі: Вперто кружляє вістка, що на зміну відношення офіцій- них американських кіруг до Аме- риканського Комітету вплинули відповідальні керівники жидівсь- кого світу, які звернули, кому слід, увагу на те, що це зовсім не лежить в інтересах світового жи- дівства, щоб акцією московської еміграції очолювали жиди, ко- лишні уроженці Росії й України, засимільовані спершу на росія- н, потім американців. Бо таким с Давід Даллін, що в „Лізі Борь- би за Народну Свободу" дієв- спершу з А. Ф. Керенським, і що

йно потім при розкобл Лізі відій- шов від активної акції та наляг- нував Американський Комітет, як „комісар над російською емігра- цією". Євген Лайонс, президент Ам. Комітету, був в рр. 1923-27 віце-директором офіційної совєт- ської пресової агенції „ТАСС" у Вашингтоні (для „Who's Who", стор. 1891 за 1950/51 рр). По нинішній день розказує, що за свого пере- бування в Росії він не чув про самостійність змагання України. Ісаак Дов Левін представляв Ко- мітету в Європі з родом із Кремен- чук. І хоч в отому Американсь- кому Комітеті с також 6 інших американських д і я чів-політиків, проте — саме з уваги на особи предсідника Комітету і його єв- ропейського представника, себто безпосередніх репрезентантів і ке- рівників, увесь той Комітет набир- ає специфічної закраски. І це — завісім слушно — не подобається відповідальним жидівським ко- лам, далеким від цілей А. Ф. Ке- ренського і всього всеросійського імперіалізму. Бо світове жидівство зовсім не зацікавлене в тому, щоб акція пп. Лайонса-Левіна-Ке- ренського (хоч вони тепер пересвари-

(закінчення на стор. 4-тій)

Михайло Савчин.

В РОСІЙСЬКОМУ ПОЛОНІ

(Спогад УСС).

1)

У знаному бою на Лисоні, біля Бережан, 3. вересня 1916. р. в ро- сійський полон попала більша група стрільців і старшин леги- ону УСС. Через Бучач, Тернопіль, Житомир, Київ, Вороніж, Пензу, Оренбург, Уфу, Саратов, нас до- вели аж до Царицина н/Волгою, і примістили тут у великому та- борі для полонених старшин, на передмісті „Даргара". Тут стрі- нули ми багато знайомих, між ними й Євгена Коновальця. — Та й цей складався з численних дерев'яних бараків, непридатних на мешкання в них зимово, де мо- ро-зі сягали до 40 ступенів Цель- сія. Барак мав вигляд шопи, з ве- личезною піччю посередині, та вмівав 30-40 ліжок. Огріти такий барак було неможливо. Вода в від- ріди нітто замерзала. Під легки- ми коцями ми труслилися і трудно було заснути.

З ініціативи Івана Чмоли, за- служеного піонера пластової ор- ганізації в рідному краю, засно- вано товариство, якого завданням було загартовувати себе до тамо- шнього твердого клімату. Щодня, перед сніданком, ми робили впра- ви, найчастіше шведську руханку на вільному повітрі. Одного ран- ку, по 5-тихвилинних вправах, більшість з нас відморозила ву- ха, носи, обличчя, а то й руки. В дільшому ми були дещо обереж- нішими та руханку ми не понеха- ли. Завзявши, піддержуване І. Чмолою, взяло верх.

Ми постійно вносили зажален- ня і домагалися примістити нас в людяніших мешканнях. Мабуть це помогло. Правдоподібно, на ін- цепенцію „Червоного Хреста", нас усіх „селов'яні" старшин, пере- мщено пароплавом до малого мі- ста Дубовиці н/В., віддаленого

на 50 верст від Царицина. Це було під весну 1917 р. Тут ми вже мешкали у приватних будинках. Веі старшини УСС: Андрій Мель- ник, Роман Сушко, Василь Ку- чабський, Михайло Матчак, Пет- ро Пасіка, Іван Чмола, Іван Анд- рух, Микола Загаснич, Степан Герчанівський, Петро Рондяк, Федір Микитул, Михайло Дор- шенко, Михайло Савчин, (прізви- ща 14-го не пригадує собі), були приміщені в будинок одного куп- ца, на першому поверсі в ринку. Одержували ми по 50 рублів вмісяць. За ці гроші забезпечу- вали себе харчами, тощо. Кухня була організована нами і була в нашому заряді. Якійсь час харчо- вим нашим референтом був Є. Ко- новалець. Тоді кухарем був чех з Відня, тому часто ми мали „жиде- личні" найрізгороднішого гату- нку. Згодом кухар навчився варити наш український борщ і наші вареники, які групами, за чергою — ми самі ліпили.

З нами були ще там: поляки, чехи, болгарі і хорвати. Особли- во з тими останніми ми жили в сердечних відносинах. Вони, як члени теж поневоленої нації, з за- хопленням цікавилися легионом УСС, про все розпитували, й за- гально цікавилися нашим ви- звольним і культурним рухом.

Москалі не втручалися в наше внутрішнє життя. Скоро був в нас організований гарний хор з 60 співаків, під орудою Іллі Грин- цевського та його „ад'ютанта", Василя Різника. Величезне вра- ження зробив цей хор на мешка- нців міста, в часі похорону хорун- жого УСС Михайла Дорошенка, що мав бути в травні 1917 р. згинув трагічно, підчас купелі в ріці Волзі. Безсмертне „Святий Боже" — Матюка і „Со святыми", заво- рожили масу народу, що мов- чазно посувалася вулицями за труною. Православні священники які провадили похорон, постійно просили диригента, щоб хор спі- вав „Святий Боже". Зворушливу промову, над відкритою могилою, сказав тоді Андрій Мельник. На пам'ятину, що його коштом УСС і з допомогою всіх українців, на православному цвинтарі в Дубов- ці побудовано, була вмурована металева таблиця з написом: „Тут спочивав хорунжий Україн- ських Січових Стрільців с. п. Михайло Дорошенко"... та після кількох днів цю таблицю зірвала російська рука...

В Дубовці організували ми не- шую бібліотеку, якою завідував М. Матчак. Між цінними книжками, що їх спроважено з Києва, Пол- тави, Москви і т. д. були всі річ-

ники журналу „Українська Я- Ж і з'яв", видаваного російсь- кою мовою в Москві, під редак- цією Симона Петлюри, були цін- ні „Етнографічні Записки Югоза- падного Краю" під редакцією Чужбинського та інші твори, що в більшості торкались території і населення України. У цю біблі- отеку ми вкладали усі наші за- значення і думали, що у пово- ротної дорозі зможемо забрати її з собою та зложити в подарунок одній із наших книгозбірень у Львові чи іншому місті в Україні, однак не довелося. Ці книжки, в двох паках, ми з трудом змогли передати в переховання до ки- гарні українця Снагіського в Царицині. Сьогодні, вже цілком певне, що ця дорога нам і цінна бібліотека, пропала.

Для розваги — зорганізовано оркестру (квінтер), під управло- талановитого нашого скрипака Осипа Гурка, а далі нашою роз- вагою була книжка і шахи, що майстерно виступав Ромко Кол- тунюк.

Дуже часто вечорами відбува- лася реферати на різні теми. На одному з таких вечорів, може в квітні 1917 р. В. Кучабський ви- сунув думку організувати систе- матичні виклади з різних діячів науки. „Нас бо жде праця в

Україні, тому не вільно нам мар- нувати часу". — Цю думку під- коплено і так почали діяти курси — з досить високим рівнем, що їх організували і вели УСС-я. Ви- кладчиками були: А. Мельник — політична економія, І. Чмола — географія України, В. Кучаб- ський — історія України та під опі- кою Р. Сушка окремі групи ви- значали кооперацию. Майже всі кур- санти простудіювали велику пра- цю французького економіста, Андре Жіда — „Політична Еко- номія". Цікавий і легий спосіб подачі матеріалу А. Мельником, з'єднував собі найбільше слуха- чів різного віку і різної освіти — цюналімента середньої. — Треба при тому згадати, що цілий штаб УСС-ів, виготовив тоді ці- ну з військового боку і таку дуже потрібну на той час працю, а са- ме, „Муштровий воярід для пі- хоти". — Спершу, цим воярідом користувався корпус СС-ів Е. Коновальця, а згодом, за Дирек- торії, був затверджений і виданий друком для вжитку української армії. Один примірник цього воя- рідку зберігався в приватній бібліотеці д-ра В. Галана з Філа- делфії — колишнього старшини УГА.

Везезнева революція 1917 р. в Росії пройшла тоді, коли ми були

в Дубовці. Мале провінційальне місто не відчувало тих глибоких потрясень, що відбувалися по великих містах. Мали групи демон- странтів нікого не зворушували. Місцеве людство з'єднувало приг- ладася наскрізь пасивно, наче ждала „карательних отрядов", коли вже не самого царя, то яко- гося іншого сьятельства, чи висо- кого благородія... — Інакше ми пережили ці події. Революція не могла не відбитися на наших настроях. Вона несла нам надію на сповнення нашої мрії, на виз- волення України, за яку УСС-и пішли в бій.

(Продовження буде).

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

О. Ортиский

СПОРТ -- НЕ ПОЛІТИКА

Зацікавили мене статті на теми спорту проф. Шанковського та М. Рудого, поміщені в газеті „Америка“, в яких вони з'ясували констатувати створення репрезентативного українського футбольного клубу в ЗДА, тобто в Філадельфії. Третя стаття — це стаття американця німецького походження Рудольфа Шварца, в якій він доводить не тільки можливість створення такої дружини, але й упевнений, що „слово стане ділом“.

Хочу зазначити в цій важливій для українського спорту в ЗДА справі і хай мені, як членові Відділу „Дністер“ УНС, буде вільно мої думки висловити на сторінках нашого щоденника „Свобода“. Як спортивний симпатик ангажуюсь для цього вже від багатьох років. Отже і для УСК „Трибуна“ у Філадельфії віддаю дещо з мого часу; а тим самим я в курсі справ в футбольному питанні.

Почну від пропагандивної сторінки, себто, що може зробити футбольний клуб чи інші розгалуження спорту для пропаганди української справи.

Майже кожної неділі наші змагання відбуваються своєрідним на зелений полі в чистій змазці з противником, здебільшого не-українським. Обидві дружини притягають за собою не тільки круг своїх добрих симпатиків, але коли репрезентують добрий позем футболу, задля цього саме по землі гри приходять симпатичні спорту взагалі. Крім української публіки, яка прибуває на змагання з „патріотизму“, приходять сотні не-українців, здебільшого тих американців, які зацікавлені в футбольним спортом в часі побуту в Європі, будучи на відпочивальних урядових постах, а також бізнесменів, які здебільшого німецького походження та у футбольному спорті з молодих років життя зацікавлені. Нам повинно залежати не тільки на цьому, щоб для української справи здобути декількох сенаторів чи інших дипломатів, але в безпосередній зустрічі з масами тутешніх горьких навізують цілком звичайні знайомих, контакти і тим здобувати для нашої справи симпатії найширших кругів тутешніх горожан.

А чи є кращий може засіб навізувати приятельські зв'язки з американськими масами, як саме на футбольних змаганнях? Це ж знаменита нагода здобувати добру оцінку Америки для України і її справи. Очевидно, не-українські маси не підуть оглядати безнадійну компанію слабкої дружини, але підуть напевно подивитися на футбольне мистецтво у добром виданні. Отже — сильної, репрезентативної одиниці футбольної команди нам треба, щоб сходитися з не-українськими масами.

Свою статтю я назвав „Спорт — це політика“. Але стверджую, що спорт — це політика, хоч не партійна, не погоня за здобуттям собі виключних впливів на ту чи іншу справу політичної натури. Так у невинній, „неполітичній“ гри копаного м'яча знайдемо політику. Вона не на зеленій площі, між змаганнями. Вона навкруги гри. Пригадую собі змагання „України“ Зальцбургу з Російським СК Зальцбургу. На площі наші перемогали москалів. Тим часом навкруги площі, між публікою, ішла історія взаємин України з Росією, від Боголюбського почавши. Навіть ці наші брати, що часом уважали себе за щось нерозривне з „братнім народом“, під час цих змагань ставали в один фронт проти-московський. І це завдяки СК „Україні“.

Те ж саме було під час гри з поляками. З другої сторони дружини відносини навізують на змаганнях з хорватами, сербами, словаками.

Я ще раз поверну до т. зв. „Львівських дзвін“ як згадує в своїй статті проф. Л. Шанковський, цих, які в році 1918 були проти нас, але в роках 1938-39 відбили вже наступ польської армії на наші українські установи у Львові. А кілька тих бунтів „львівських дзвін“ від року 1942 почали поповнювати надії революційного підпілля? Це все завдяки таким львівським „Україні“, яка була божницею для партійно мало чи взагалі невірних львівських мешканців, зате опісля серцем і душою прив'язаних до нашої справи. Коли в 1918 році ми втратили Львів, бо не мали своїх львівських „мшуків“, опісля ми їх мали в своїй мотоборі і вміли вже добре ставити чоло польському проти-українському комуністичному на шовіністичному підпіллі в роках 1943-45. Чи цих „мшуків“ виховала

тільки політична партія? Здебільша виховали їх спортивні успіхи „України“, бо на спортивних змаганнях „України“ вони ходили, а напевно були б не пішли на мітинг якої-будь політичної партії. Отже СК „Україна“ зробила такі політику, політику українську.

Або чи це не виходить в засвіт української політики, коли про українців похвально — хай тільки про діяльність спорту — пише не-українська преса? Напевно про українські маніфестації чи святкування не написала преса в Дітроїті так широко і так похвально, як сталося це в відношенні до С. К. „Черника“.

А національне освідомлення тут родинних українців? Адже ж до спорту такі найкраще їх притягнемо, добрим спортом вважимо, що й українці можуть бути гордіми на себе. Отже чи це не політика?

Не думаймо тільки про успіхи т. зв. дипломатичної політики, вона сьогодні така, завтра інша. А здобути широкі мас не-українців, як українських приятелів, це ця політична робота, яку нам треба проводити все і всюди. Отже через спорт — до політики в користь України!

Врешті справа виховання молоді. Є різні типи людей. Одні, вже замолоду виховуються у вир політичної роботи, здебільша в рядах однієї з партій, інші роблять теж добру, українську роботу, не маючи однак чи то охоти, чи інших даних працювати політично в партійній апараті. Спортова дружина, це чи не найбільш сприспівана інституція для цієї молоді, яка себе не зв'язує з партійною роботою. А все такі не-партійної молоді не можемо уважати за некорисну для української нації. Ця молодь буде корисною, хоч іде іншим, саме „спортовим“ шляхом. Тому теж треба обстоювати думку національного виховання молоді, згуртованої в спорт-дружини. З цієї молоді, в разі потреби будуть добрі бійці, які легко вдержать тривогу в окопах, бо ж вони вже стали м'язи своїх ніг та рук у спорті. Отже і під цим оглядом — спорт це політика в користь України.

Ми, спортсмени, активні змаганнями, симпатичні, мусимо за всяку ціну роботи для України політичну роботу. Одні в цей спосіб, другі в інший, а ми спортом. Спорт, який зацікавив би маси, це спорт футбольний. Тому їду за думками тих, що с за створення репрезентативного футбольного клубу в ЗДА. Не місце тут роздувати про всі проблеми зв'язані з повстанням такої дружини, одне тільки ствердження, що такої дружини треба, байдуже чи в Філадельфії, чи в Нью-Йорку. До створення такої дружини треба вже тепер братися.

Щоб ясніше накреслити початкову стадію створення такої дружини, подаю до відома, що в міській лотії, або березні, з ініціативи УСК у Філадельфії заплановано конференцію УСК-клубів ЗДА і Канади. Ця конференція відбувається в Нью-Йорку, або Філадельфії, і на ній мало б бути головним питанням саме створення репрезентативної дружини. З тою метою проситься всі УСК-клуби в ЗДА і Канаді подати свої погляди

адреси. Рівночасно прохастесь Проводів УСКів, щоб вони подали адреси змагунів-українців, які грають в не-українських дружинах ЗДА і Канади.

Активних змагунів доброї класу, які перебувають до цього часу в інших країнах (Німеччина, Англія, Австрія чи країни Півд. Америки), які бажали б переїхати до ЗДА і змагатися в барвах української репрезентативної дружини, проситься, щоб подали свої адреси.

Всю переписку прошу спрямовувати на адресу менеджера УСК у Філадельфії п. Романа Паунича: R. Pazunich 1511 N. 7th St., Philadelphia 23, Pa., USA. В допоміжній акції створення репрезентативної дружини копаного м'яча повинно взяти участь все українське громадянство і в цей спосіб створити не окрему касту спортсменів, але фронт змагунів і громадянства в пропаганді української справи при допомозі спорту.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

СТЕМФОРД, КОНН.
Листопадове Свято

Дня 24 листопада 1951 пообіди від 5-ої години відбулося в Стемфорді, Коннектикат, успішне Листопадове свято. Святочний концерт відбувся у власній будівлі місцевого Українського Клубу на Беклей Евіню. Ця будова була запланована власними силами стемфордських українців 1948-го року. В ній мешкають кімнати перебудовано на простору залу для засідань, кімнати для читальні і жіночого клубу, кімната для клубу мужиків і кухня. На поверсі зали мешкають кімнати. В більшій залі цього року побудована гарна сцена для театральних виступів і концертів. На цій новій сцені відбувся перший виступ з нагоди листопадового свята. Треба підкреслити заслугу давнотрибушних стемфордських українців, які не жалували труду і матеріальних видатків, щоб закупити і перебудувати дім для Українського Клубу в центрі міста Стемфорду.

Голова Українського Клубу в Стемфорді, п. Василь Карий, давнотрибушний український зводолюбним заявив, що цей дім Українського Клубу ми старі американські українці постаралися, щоб вдержати при купі тут народжених наших синів і дочок, щоб через тісну співпрацю з новотрибушними українцями розвинути і заповнити українське життя в Стемфорді.

Листопадове свято відбулося з такою програмою: Свято відкрив вступним словом наш парох о. Теодор Левинський. Далі місцевий мішаний хор разом з присутніми співали американський гимн. Третя точка свята змістовна і гарно обдумана свята промова Миколи Вайди. Описав виступ мішаного хору, який заспівав стрілецькі пісні. Декламція п'ятилітньої Андрії Вайди: „Що я люблю“, що її присутні нагородили довгими оплесками. Виступ мішаного хору з піснями УПА. Декламція Наталки Палідвор, яка дуже гарно з великим впливом на

адреси. Рівночасно прохастесь Проводів УСКів, щоб вони подали адреси змагунів-українців, які грають в не-українських дружинах ЗДА і Канади.

Активних змагунів доброї класу, які перебувають до цього часу в інших країнах (Німеччина, Англія, Австрія чи країни Півд. Америки), які бажали б переїхати до ЗДА і змагатися в барвах української репрезентативної дружини, проситься, щоб подали свої адреси.

Всю переписку прошу спрямовувати на адресу менеджера УСК у Філадельфії п. Романа Паунича: R. Pazunich 1511 N. 7th St., Philadelphia 23, Pa., USA. В допоміжній акції створення репрезентативної дружини копаного м'яча повинно взяти участь все українське громадянство і в цей спосіб створити не окрему касту спортсменів, але фронт змагунів і громадянства в пропаганді української справи при допомозі спорту.

присутніх продекларувала вірш Богдана Бори під назвою „Ми“. Виступ хору, а на кінець живий образ „На рідних землях“.

Диригентом українського мішаного хору в Стемфорді є башний судовий радник д-р Василь Палідвор, що з великою відданістю віддавав проби хору та взагалі підготував листопадове свято. Мішаний хор гарно відспівав стрілецькі пісні та найновіші пісні УПА в обрібі проф. Івана Нездівського. Пісні УПА зробили велике враження на присутню публіку, якої переважна частина вперше чула українські пісні.

Живий образ „На рідних землях“, що його приготував п. В. Палідвор, вплинув на присутніх так, що багатьом на залі котилися сльози з очей. На тлі гарно мальованої декорації рідного краю, а далі сам живий образ з могилою та безземним хрестом. Довкола могили в гарних одностроях козаків, січові стрільці, воляки УПА, селяни, жінки та малі діти. Над могилою українська мати (Лариса Палідвор) з ворушлями в продекларувала вірш Богдана Лепкого: „І в мене був свій рідний край“. Салю зі стриманим відихом слідила живий образ. Живий образ закінчив молитвою „Боже вислухай благання“. На закінчення програми всі присутні з великим піднесенням заспівали український національний гимн „Ще не вмерла України...“

Треба згадати, що гарні декорації для живого образу приготував тут народжений пан Андрій Хома. Крім цього багато праці вложили Федір Смолошніський, Михайло Сидяга, Павло Качалуба та Микола Перепічка, які під проводом п. д-ра Василя Палідвора причинилися до зведення Листопадового свята в Стемфорді, Конн. Салю була переповнена не тільки стемфордськими українцями, але і гостями з околиці, а головне з Бріджпорту, Конн. З відвізанням та піднесенням духом розходилися присутні.

Щастя Боже до дальшої праці! Присутній.

Вступайте в глени У. П. Союз
УВАГА! — ВУНСАКЕТ, Р. А. І ОКОЛИЦІ!
КЛЮВ МОЛОДІ ПРИ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЧНИХ ЦЕРКВІ у ВУНСАКЕТі запрошує всіх на
ЗАБАВУ яка відбувається
В НЕДІЛЮ 10. ЛЮТОГО (FEBRUARY 10, 1952)
в приміщенні Клубу при 540 BLACKSTONE ST.
ПОЧАТОК: ГОД. 2:30 ПОПОЛ.
МУЗІКА: „THE HAPPY WANDERERS“

Капеля Бандуристів

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.

Управа Капелі, на численні запити і поради, що надходять на її адресу від українських організацій та окремих осіб в справі пожертв на „Допомоговий Фонд Капелі Бандуристів“, цим повідомляє українське суспільство ЗДА і Канади:

1) Допомоговий Фонд, побудову якого ініціювали та своїми щирими жертвами започаткували українські патріоти Зах. Канади, поміг би Капелі придбати власний автобус, обновили сучасні строї бандуристів, відремонтувати старі й придбати нові бандури і дав би можливість підготувати новий репертуар. На це треба мати біля \$25,000.

2) З цієї метою, за погодженням з УСК, ЗДА та КУК Канади, провадиться збіркова акція, шляхом розповсюдження, спеціально випущених на цю ціль мистецьких карток з написом — „Допомоговий Фонд Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка“, в ціні — 10 і 25 дол. Ця акція триватиме, аж поки не буде зібрана потрібна сума грошей. На сьогодні поступило лише біля \$4,000. Ці гроші мають цілкове призначення і не можуть витрачатися на інші потреби. Контроль над цим здійснює Федерация Українців Сейту Мішяген.

3) Набувати картки можна у своїх місцевих священиків, або в осіб, що безінтересно зголосились допомогати в цьому Капелі, як рівно ж по клубах, пластових, молодечих і громадських організаціях.

4) Крім того можна безпосередньо висилати жертви на адресу:

Bandurist Chorus
P.O. Box 119, Hamtramck Br.
Detroit 12, Mich.

після чого кожний жертводавець одержить поштою від нас відповідну кількість карток.

5) Так само можемо вислати, за попередньою згодою, відповідну кількість карток кожній церковній чи громадській організації, або окремим особам, які виявляють добру волю допомогти Капелі розповсюдити їх серед українського суспільства. Вкінці звертаємось до всіх прихильників Капелі з Ключем — Допоможіть нам побудувати мійний Фонд, жертвуйте, що можете, а тим спричинитеся до великої всенародної справи — до збереження Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка!

ВЕЧІР ЛІПИ КРИЛОВОЇ в ЛМ. КЛЮВІ

Нью-Йорк. — З Літературно-Мистецького Клубу повідомляють, що в найближчій п'ятницю там відбудеться фортеп'яновий концерт Ліни Крилової. В програмі твори Моцарта, Бетговена, Барвінського, Шопена, Ліста і Вебера. Концерт, що відбудеться в приміщенні Клубу при 149-2-га Евіню, почнеться, як зазвичай, о год. 7:30 ввечері.

Фестиваль Жидівської Національної Музики в Нью-Йорку почнеться 9 лютого. Він поділений на 65 програм, що їх виконують в різних осередках і в радіо.

КОЗАК МАМАЙ У ГРИЦІ ЗАЗУПІ

— А чи ти, небоже, довго ще будеш відкладати висилку Національного Датку?!

— Ой, пане отамане, поспішайте! Зараз біжу на пошту!...

кого суспільства. Вкінці звертаємось до всіх прихильників Капелі з Ключем — Допоможіть нам побудувати мійний Фонд, жертвуйте, що можете, а тим спричинитеся до великої всенародної справи — до збереження Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка!

УПРАВА КАПЕЛІ.

УВАГА! — НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ!
Українська Православна Громада Вознесения Господнього
— влаштовує: —
В НЕДІЛЮ, 10. ЛЮТОГО 1952 р. (SUNDAY, FEBR. 10th)
в год. 6-їй ввечері

675 Савт 10-та вул. (675 S. 19th St., Newark, N. J.)
"СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ-СОБОРОНОСТИ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ"
Хор під диригентурою п. П. Куриленка ВСТУП ВІЛЬНИЙ
Всіх Українців, просимо прибути на цю Святочну Академію

УВАГА! НЮ-ІОРК І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ОРГАНІЗОВАНЕ ЖІНОЦТВО МІСТА НЮ-ІОРК
— влаштовує: —
В НЕДІЛЮ, 10. ЛЮТОГО 1952 р.

СВЯТО ОЛЬГИ БАСАРАБ
ЯК СИМВОЛУ ЖІНКИ-ГЕРОЇНІ
о 1-шій год. пополуноді:
УРОЧИСТІ ПАНАХИДИ В ОБОХ ЦЕРКВАХ
з участю сестрицтв, делегацій, Пластунок і Сумівок.
о год. 5-їй пополуноді, точно

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ

В СТАНІВЕЗАНТ ГАЙ-СКУЛ, — 15 СТРИТ І І ЕВЕНЮ
Проситься окремі організації і всі Громади Нью-Йорку про масову участь у свідомому Святи Жінки-Героїні.
Святочний Комітет.

УВАГА! ШІКАГО, ІЛЛ. УВАГА!

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ В ШІКАГО
— влаштовує: —
В СУБОТУ, 9. ЛЮТНЯ 1952.

В ЗАЛІ ПРИ ЦЕРКВІ СВ. ВОЛОДИМИРА, ПРИ 2238 В. КОРТЕЗ СТ.

ВЕЛИКІ ЗИМОВІ ВЕЧЕРНИЦІ

Початок о год. 8-їй ввечері — Буфет у заряді ВП. Паш
Вступ 1 дол. — Музика: Джана Петинського

Усе Українське Громадянство міста Шікаго запрошує на цю забаву
Управа Т-на Укр. Инж. в Шікаго

THE LADIES SOCIETY OF ST MICHAEL'S UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH is sponsoring a VALENTINE PARTY on Sunday, February 10, 1952, at 4 P.M. in the Church Hall at 74 Harris Ave., Woonsocket, R. I. Dancing will be enjoyed to the Music of PAUL KAZANOWSKI and his Orchestra.

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ „САМОПОМІЧ“
Відділ в Нью-Йорку
— відбувається: —
В НЕДІЛЮ, 10. ЛЮТОГО 1952. (FEBRUARY 10)

о год. 2-їй пополуноді
В ЗАЛІ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТ. КЛУБУ
В НЮ-ІОРКУ (149 ДРУГА ЕВЕНЮ)

Прохасмо всіх Членів прийти на Збори обов'язково.
За Управу: Мх. Лисогір, голова Д-р І. Рогучий, секр.

УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАПОМОГОВЕ ТОВ. „ДНІСТЕР“
BRANCH 361 U. N. A.
— влаштовує: —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, дня 16-го ЛЮТОГО 1952 Р. в годині 8-їй ввечері до ранку.
в залі Chateau Garden, 105 East Houston Street
(Corner 2nd Avenue) NEW YORK CITY

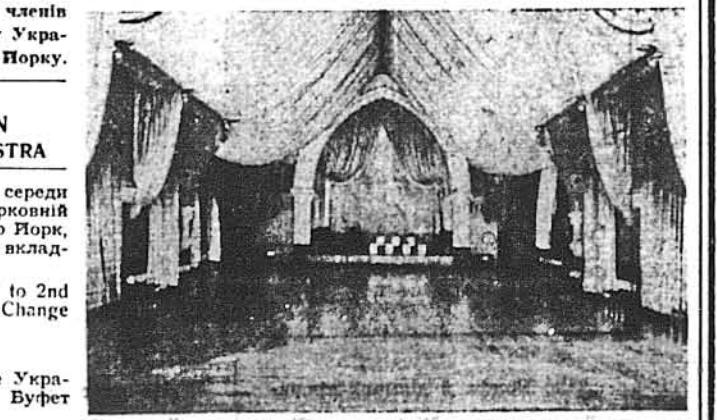
Дохід призначений на хворих членів Товариства та частинно на будову Українського Народного Дому в Нью-Йорку.

ПЕРШОПРЯДНА МУЗІКА
MILTON OLEKSON
AND HIS RECORDING ORCHESTRA

Квитки можна набути кожної середи ввечері від 7 до 10 год. в Церковній Залі св. Юра, 28 Іст 7-ма вул. в Нью-Йорку, Н. Й., де Товариство збирає також вкладки.

Доїзд собою: Independent train F to 2nd Ave. Station Trains I.R.T. & B.M.T. Change for F 3rd Ave. I. to Houston Street.

ВСТУП \$1.50
Управа Товариства просить все Українське Громадянство до участі. Буфет під зарядом „Дністра“.

УВАГА! ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ. І ОКОЛ.
АМАТОРСЬКИЙ КРУЖОК З МІЛІВІЛІ, Н. ДЖ.
відіграє
дуже гарну комедію в 3-ох діях
ГРИХІ МОЛОДОСТІ
на парадній Галі ч. 623 So Heald St. Wilmington, Del.
В НЕДІЛЮ 10. ЛЮТОГО, 1952.
ПОЧАТОК О ГОД. 6:30 ВВЕЧЕРІ
Проситься Громадянство до численної участі — Комітет

УВАГА! НЮ-ІОРК ТА ОКОЛИЦІ! УВАГА!
В НЕДІЛЮ, 10. ЛЮТОГО (FEBRUARY 10) 1952
о год. 2:30 пополуноді
на гриці ARCTIC OVAL (бувше грище УСК-у)
(Долід 14 St. Canarsie Line до Morgan Ave., далі йти до порту Johnson i Porter Aves.)
— відбувається: —
ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ
ЗА ЧАШУ АМАТОРІВ АМЕРИКИ
У.С.К НЮ-ІОРК — ЛІТОВСЬКИЙ С.К.
Ці змагання рishать про те, котрий із цих клубів братиме дальшу участь у грі за Чашу як представник Нью-Йорк Сейту.
Шановних Симпатиків проситься численною участю підтримати наших змагунів. Вступ \$1.00, для жінок 75 ц. — Провід У.С.К-у

УВАГА! НЮ-ІОРК ТА ОКОЛИЦІ! УВАГА!
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОІД УКРАЇНИ, ІНК.
Другий Відділ в Нью-Йорку
Запрошує все українське громадянство, а особливо молодь на
ВЕЛИКУ ЗАБАВУ З ТАНЦЯМИ
— що відбувається: —
В СУБОТУ, 9. ЛЮТОГО (FEBRUARY 9) 1952 Р.
у великій залі БЕТГОВЕН ГОЛЛ,
при 210-214 Е. 5. вулиці в Нью-Йорку.
о год. 8-їй ввечері. — Вступ \$1.25.
До танцю пригласити оркестра Босого. Богато несподіванок, приходьте всі. — Буфет у заряді жіночої секції ООЧСУ. — Управа.

НОВИЙ ТИЖНЕВИК ЛІТЕРАТУРИ, МИСТЕЦТВА І КУЛЬТУРИ

мас появиться як окреме недільне видання „Свободи“ вже в березні 1952-го року.

Негайною висилкою замовлення приспілїть появу цього тижневика.

В тій цілі виповніть подане внизу зголошення, витїть його та перешлїть на адресу „Свободи“:

SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗАМОВЛЕННЯ

Прохаю зарахувати мене до передплатників тижневика літератури, мистецтва і культури. Передплату на тижневик зобов'язуюся вислати негайно, як він почне появлятися.

(Виповніть по-англійськи!)

Ім'я і прізвище

Адреса: (№ & Street) (City) (State)

(Date) (Signature)

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ЛІТ.-МИСТЕЦЬКОГО КЛУБУ в Нью-Йорку, 149 Друга Ешшо, повідомляє, що в нових приміщеннях Клубу на другому поверсі, влітку в суботу, 9. ЛЮТОГО 1952. о год. 8-й ввечері

ТОВАРИСЬКУ ЗУСТРІЧ

Членів Клубу та їх Гостей. Гратиме власна музика та виступлять з цінними легкими жанрами п. Гали Хамула та п. Роман Левицький. — Власний буфет.

РОЗШУКИ

ПОШУКУЮ рідних або знайомих з Білої Церкви та Лисаньки. Я сестра Гаврила Гирмана, Харитина. — Прошу голосити на адресу: CARLES BELETSKY, R.D. 4, Amsterdam, N. Y.

ОЛЕСЬКА МАТВІВ, з с. Вішня п. Стрий, ПОШУКУЄ нукля НИКОЛУ ДВЕРНІ, котрий виїхав до Канади по першій світовій війні. Хто знає про нього або він сам, прошу писати на адресу: ALEXANDRA HUCULAK 1123 S. Binney St. Baltimore 24, Md.

ВАКАЦІЇ

MIAMI, FLORIDA

МАСМО КИМНАТИ ДО ВІДНАВНУ Мислячо або тажнєво. Пшисть або йдте просто до: Mr. & Mrs. M. SZPAK 257 N. E. 17th TERRACE MIAMI 32, FLORIDA.

ЩЕ МОЖУТЬ БУТИ ПРИНЯТІ КАНДИДАТИ НА КУРС ТЕХНІЧНОГО КРЕСЛЕННЯ

Лкий підбуває в серед. 1 четв. при 710-712 E 9th St., NEW YORK вч. школа) Eng. K. CERKEWICH 350 GROVE ST., JERSEY CITY, N.J.

УКРАЇНСЬКІ БАТЬКИ! УКРАЇНСЬКІ ВЧИТЕЛІ!

Вже появилася і продається найбільш необхідна книжка для УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ: **НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ БУКВАР-ЧИТАНКА МОВО РІДНА**

опрацьована І. Корницьким, рекомендована для домашнього і шкільного навчання української мови шкільним референтом „Учительської Громади“ — проф. д-ром К. Кислевським.

„БУКВАР-ЧИТАНКА“ у своїх 192 сторінках має три частини: 1) Посібник для учнів англо-мовних шкіл, за яким діти, що знають основні англійські слова, легко можуть засвоїти українську абетку; 2) Буквар; 3) Читанка. В тексті бл. 200 рисунків і ілюстрацій. Зміст БУКВАР-ЧИТАНКИ взяв до уваги особливі примети життя на американській землі, не залишаючи тих зв'язків з Рідним Краєм.

Українські Батьки! Не відкладайте навчання української мови Ваших дітей на пізніше! Використайте зимовий час і навчіть Вашу дитину по-українському придбавши БУКВАР - ЧИТАНКУ. Ціна \$2.00. Замовлення враз з належністю слати до: „СВОБОДА“, P.O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

УКРАЇНСЬКІ ПЛАТІВКИ (РЕКОРДИ)

Купуйте в Українській Фірмі „СУРМА“.

Одна рекорда 89 цт. 12 рекордів за переслішкою \$10.00.

501 Заповіт. Думи мої. Хор в Україні Городовенка.
502 Ой у лузі. Гуляв чужак. Бандуристи і Хор Городовенка.
503 Ой ходила дівчинонька. Гопак, танець. Хор і Бандуристи.
504 Арія Останя. Арія Матері. З опери Тарас Бульба з орх.
101 Запорожець за Дунаєм. Карась і Одарка з орх. ч. I.
105 Запорожець за Дунаєм. Карась і Одарка з орх. ч. II.
106 Ой гот ти ми. І хліб пекти. Бандуристи в Україні.
107 Ой не шуми дуже. Ой не шуми дуже з Наталки Полтавки.
108 Ой видно село. Стрилецька Пісня. Хор. Танець.
109 Стукалка. Танець. Бандуристи. Баламути, дует з орх.
110 Дівчинонька по гриби ходила. Дів. Хор. Бандуристи.
111 Запорожець за Дунаєм. Ой шось дуже загугався. Солю.
112 Катерина Опера. Дует Андрія і Катерини з орх.
113 Розпирайте хлопці коні. Гей нуме хлопці. Хор.
114 Зелений Кудрявич. Ой за гори. Хор.
115 Від Березки до Каляри. Стрилецька. Казав мені Батько солю.
116 Я сьогодні. Зелений тап. Пісня УПА. Бандури. Галушківського.
117 Гей степани. Ой там під лісом. УПА Бандури. Галушківського.
118 Ціла ціла калінонька. Пилин човен. УПА. Банд. Галушківський.
119 Ніч така легка. Ой не пугай пугаченку. Солю з оркестрою.
120 Думи мої. Ой чого ти дуже. Басове солю з оркестрою.
121 Дударик. Ой устану і в понеділок. Хор. Капеля.
122 Коло млина. Хор Котика. Гайлика дівочий хор...
123 Ой на горонці Хор. Над поточком прала, комічне солю.
124 Ти мис солю. Світлий сонце, солю І. Слободина.
125 Засяло сонце. В горах грім гуде. Солю І. Слободина.
126 Віють вітри. Дід Рудий з Наталки Полтавки.
127 Ой хмало. По той бік гори. Дуети з оркестрою.
128 Де ти бродив. Коли Розлучається двоє. Дуети.
129 Ой їдуть в гори током. Гуцульська пісня і Танець.
130 Танго, над морем. Осінні думи. Вальс. Орх.
131 Ой не світи місяченьку. Ой у полі. Солю з оркестрою.
132 Ой сад виноград. Понад садом садом. Хор жіночий.
133 Почайська Божа Мати. Страшний суд. Хор.
3030 Бандура. Стелась барвинку. Хор і оркестра.
3031 Реве та стогне. Часть I і II. Хор і оркестра.
3037 Українська Суета. Часть I і II. Хор і оркестра.
3040 Закувала та сива зазуля. Суєдко. Хор і оркестра.
3057 Ой хопнув обруч. Коло млина. Хор дівочий.

СЕТ No. 2 Рекорди рекордовані в Україні \$10.00
СЕТ No. 3 Рекорди Кошиця, 10 рекордів 27 пісень \$10.00
СЕТ No. 4 Рекорди до танцю, натурні орх. Сінгури \$9.00
СЕТ No. 5 Рекорди до танцю, натурні орх. Олексина \$9.00
СЕТ No. 6 Рекорди до танцю, натурні орх. Олексина \$9.00
СЕТ No. 7 Рекорди комічні, коломби Жуковського \$9.00

Переслішайте враз Монею Ордер або готуйте, то скорше дістанете.

СПЕЦІАЛЬНА ОФЕРТА для тих, хто хотів би мати більшу кількість добрих українських платівок у своїй хаті або до розпродажі. 100 повних платівок ми продамо за \$65.00. Присилайте гроші з замовленням або задатком — решту заплатите C.O.D., тобто поштареві при відборі. Вислано теж за границю!

Повний український рекорди найкращі в світі купуйте в СУРМІ. В Українській Фірмі. Кождого оригінальну. Неперероблену.

SURMA BOOK & MUSIC Co
11 EAST 7th STREET, NEW YORK 3, N. Y.

Перевозити місцеві Далекоближні

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО

В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ

335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR 3-2484

ПОМЕР Д-Р ЧЕЙС, ПЕРШІЙ ДЕКАН ГАРВАДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Кембридж, Масс. — Д-р Джордж Г. Чейс, емеритованний професор археології Гарвардського університету і перший декан цієї установи, помер у віці 77 літ. Як декан він водночас був асистентом президента університету і займав уряд президента д-ра Джеймса Брайена Конанта, коли той був на відпустці для праці при атомовій проєкті. Він вклав своїми студіями грецької археології, та виділив на розкопки в Афінах в рр. 1896-1898. Під час другої світової війни він був президентом міжнародної організації „Приятелі Греції“ для допомоги втікам з-під нацистського режиму. Чейс був автором кількох праць з археології.

ТУНІС ДОМАГІТЬСЯ „ВНУТРІШНЬОЇ СУВЕРЕННОСТІ“

Париж. — Рівночасно з помірними англо-сипетським відношенням, с-го стерігаста більші можливості теж замирення в Тунісі, якщо Франція задовольнить основні вимоги населення цього протекторату. Вчора прем'єр Тунісу повідомив французького президента, що він схильний від-

тичній і спекулянтській, то українці і не-українці тільки привітають таку зміну.

„THAT'S RIGHT, SON—24 YEARS OF DRIVING WITHOUT EVEN SCRATCHING A FENDER!“

Joe Kelber has good reason to be proud of his driving record. Piloting a Telephone truck through busy traffic for 24 years without an accident is no mean feat!

But excellent as it is, Joe's driving record isn't at all unusual. Like him, 243 other New Jersey Bell men have driven without an accident since the company was founded back in 1927.

And, during 1951, when the „Big Green Fleet“ rolled more than 18,500,000 miles to provide you with good telephone service — 4,438 of the company's drivers won the coveted „no accident“ awards for the year.

It's a big job enlarging New Jersey's telephone system and keeping it in good condition. Telephone men are doing it as fast as possible — and safely!

NEW JERSEY BELL TELEPHONE COMPANY

УВАГА! ГРОМАДЯНИ!

ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ
КАПЕЛЮХІВ І МУЖЕСЬКОЇ ГАЛАНТЕРІЇ
НА ОГРАНИЧЕНИЙ ЧАС

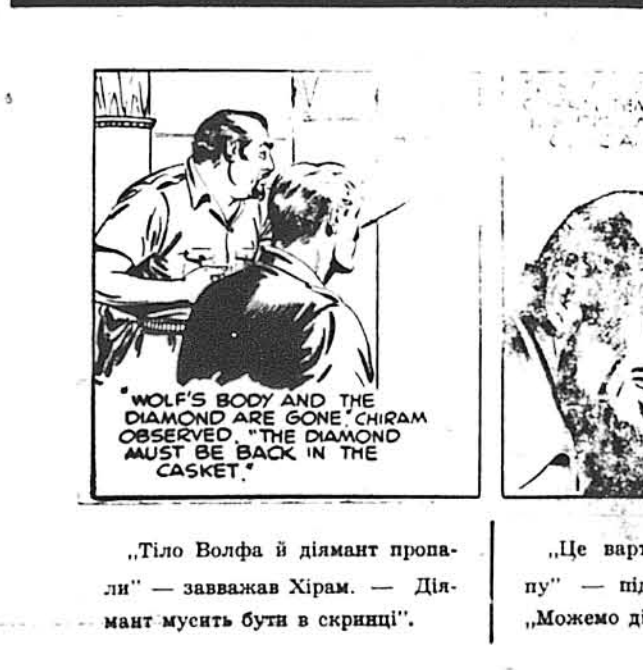
Можете заощадити від 15% до 40% отже користайте з цієї нагоди.

Склер отворений щоденно до год. 8:30 ввечері, а в п'ятниці і суботи до 10. год. ввечері.

Слухайте наші оголошення по радіо-програми п. Мельника кожної неділі між 7—8 год. рано і кожного четверга між 7—8 год. ввечері, станція WHOM-FM.

Говоримо по українськи.

DUNLEY HAT SHOP, 14 Saint Marks Place
(Іст 8-ма вул., Between 2 & 3 Ave, New York City).

ПОДЯКА

Усім, що з приводу мого 25-ліття літературної роботи надіслали мені привітання: — церковним установам, інституціям, організаціям і окремим особам, розкритим по цілому світу, — усім моїм друзям, приятелям, землякам, українським і не-українським читачам, висловлюю цією дорогою моєю щиро і глибоко подяку.

Дякую Літературно-Мистецькому Клубові м. Торонто за влаштування окремого концерту, громадянам Монреалю за їх привітання і увагу, громадянам Мінеаполісу та Ст. Павло в Міннесоті за їх прекрасну грамоту, Президії УВАН за її до мене увагу і членство, а особливо громадянам Ошани в Онтаріо за їх індивідуально чудову і щиро імпресу з цього приводу.

Усім, усім Вам, мої дорогі і рідні, заслаю мого щирого спасибі. Увага за увагу, дружба за дружбу, любов за любов! Ваша увага і теплота каже мені, що минули двадцять п'ять років моєї служби народові не пішли на марне, а також це дає мені надію, що розпочате нами діло успішно завершимо без огляду на обставини, що серед них ми зумовили життя і діяти.

Ваш
Улас СІМЧУК
Торонто, 30. січня 1952 року.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Любов“, від 45 повідомляє, що збори відбулися в неділю, 10-го лютого. Проситись всіх членів явитись. Особливо просимо тих, що догують, вирівняти вкладки, інакше будуть суспендовані. — Пригадуємо, що Секретар Т-ва дуже радо перешле кожному, передплату на новий тижневик „Свободи“, чи датов на Народний Фонд, чи яку іншу справу полагоди кожної неділі від год. 12 до 2-го попол. — Т. Малик, пр., А. Гарасим, кас., Ю. Сенік, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. — Збори Т-ва „Єдність“, від 163, відбулися 10-го лютого, в Домі Горюхан, 847 N. Franklin St., в 1-й год. з полудня. Проситись всіх членів бути на означений час, бо є важкі справи до вирішення. На річних зборах 13-го січня вибрано такий уряд: П. Мельник, пред., С. Філик, рекорд, секр., М. Паршин, фін. секр., До Контролю увійшли: С. Гвізд і М. Гіс.

СКЕНТОН, Па. — Від 123. Пресв. Вогориди повідомляє, що місячні збори відбулися 10-го лютого, зараз по Службі Вояків в Церковній Галі при вул. Норт Мейн. Проситись членів прийти і вирівняти свої догви, бо інакше будемо суспендувати таких членів. Адреса секр.: Т. Назар, 1124 Farr St., Scranton, Pa. — Phone: 3-8923.

НЬО-ЙОРК, Н. Я. — Бр. св. Володимира, від 130, повідомляє, що місячні збори відбулися в суботу, 9-го лютого, о год. 8-й ввечері, при 7-й вулиці в церковній Галі. Проситись всіх членів прийти, бо будуть важкі справи до обговорювання. — Ів. Малець.

ЛОРЕН, О. — Від 50 УНС просить всіх членів прийти на збори в неділю 17-го лютого, котрі відбулися в українській православній галі під числом 2304 E. 34 St. — Н. І. Сикута, секр.

БАЛТИМОР, Мд. — Бр. Пресв. Тройці, від 320, повідомляє, що місячні збори відбулися в неділю, 10-го лютого в год. 2-й попол. в Укр. Нар. Домі, 3101 O'Donnell St. Проситись всіх членів прийти на час і вирівняти свої вкладки. Масмо теж важкі справи до вирішення. — Г. Шулька, пред., І. Малець, секр.

НЬО-АРК, Н. Дж. — Тов. ім. Михайла Грушевського, від 219, повідомляє, що збори відбулися в суботу 9-го лютого в Укр. Прав. Галі, 675 So. 19th St. Проситись членів прийти на збори і заплатити свої вкладки. На річних зборах вибрано такий уряд: В. Ткач, пред., Н. Боднар, заст., С. Труш, секр., А. Баран, кас., А. Мудровський, фін. секр., С. Богдан, заст. Контролері: С. Нахоненний, Ю. Полюх, І. Фурда. Пропорційки: А. Іванський, П. Соколовський.

НЬО-ЙОРК, Н. Я. — Т-во „Дністер“, від 361 повідомляє, що збори відбулися в суботу 9-го лютого 1952 р. о год. 8-й ввечері, в залі Укр. Католицьких Ветеранів 33Е 7 вул. На зборах буде мати доповідь (30 хвилин) проф. Василь Вишиваний, п. н.: „Українська Державність ХХ віку“. У програмі збори буде також вибір Балевого Комітету до Балу, що відбудеться 16-го лютого в залі Chateau Gardens, Houston St. & 2 Ave., а частина доходу з якого призначена на адміністративні витрати у зв'язку з купном Народного Дому. Проситись членів прийти на збори і прийняти участь у членських вкладках. — М. Малетич, голова, П. Кучма, секр., І. Собенко, касир, В. Баранура, рек. секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. — На річних зборах Т-ва Дараківщини, від 275, вибрано на рік 1952 таких урядників: І. Сокульський, пред., М. Куріло, фін. секр., І. Касир, М. Юрків, рек. секр. Контроль Комісія: І. Мікула і М. Обуховський. Надирателі вхорих: З. Гречин і М. Крачківський. Місячні збори відбуватимуться, як попередньо, в год. 7-й ввечері в 2-гу суботу по першій в церковній галі, при Сусекс і Грін вул.

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во ім. Д. Вітовського, від 375 повідомляє, що місячні збори відбулися в неділю, 10-го лютого, о год. 1-й після обіду в Укр. Клубі при 847 N. Franklin St. Членів, які мали вилатити в січні свої вкладки згорі на цілий рік, а не заплатали ще, проситись їх обов'язково прийти і вилатити. Догують членів за рік 1951, проситись вирівняти свої задегости, бо в противному разі подастись їх до суспенсії. Вкладок по домах не збирається, тільки на місячних зборах. В. Васильюк, гол., С. Тилок, скарби, П. Іваш, секр.

ЮТІКА, Н. Я. — Місячні збори від 58 відбулися в суботу 9-го лютого, о год. 8-й ввечері, в приміщенні церковної галі при 205 First St. Проситись всіх членів прийти і вирівняти членські вкладки. На зборах буде вибрано комітет для влаштування відділом „Великих Вечерниць“, які відбуватимуться в дні 16-го лютого і р. Ваканцій вступити в ряди УНС проситись прийти на збори. — Запаранюк, фін. секр.

КАНЗАС СІТІ, Канзас. — Бр. св. Володимира, від 323, повідомляє, що фін. секр. Ю. Кархут зрезигував, а на його місце вибрано Ю. Яремка. Слідуючий мінити відбується на 17-го лютого о год. 2-й попол., 551 Lowell Ave. Проситись всіх членів прийти на мінити і обговорити справу будучої праці Вратства. — Василь Кондрук, пред.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Українська Січ, від 59, повідомляє, що збори відбулися в суботу, 9-го лютого, в Укр. Нар. Домі, 517 7-й вул., часо о год. 7:30 ввечері. Визначено всіх членів прийти точно на час. Масмо ще кілька Союзних календарів, які можна дістати на зборах. Проситись тих українців, що не є в нашій організації, прийти до нас на збори та вписатись в членів. — М. Галькевич, секр.

ДОБРА ВІСТКА ДІЯ МУЖЧИН

Чи ви нервуєтеся, чуєтеся змучені й виснажені? Чи чуєтеся ослабленими й виснажені так, що не можете втішатися радістю, якій природа призначила для вас? Для нової енергії й життєздатності заживайте НЕХТРОНЕ. НЕХТРОН містить вітамінні, літійні й вітамінні компоненти, потрібні для витривалості й енергії. Без уваги на те, яких засобів ви вживали раніше, заживайте НЕХТРОН! І переконайтеся на самому собі, що він може зробити для вас, як уже зробив для тисяч мужчій, які втілюються тепер найбільшими радіощами через заживання НЕХТРОН-у. Правильна ціна на НЕХТРОН-у \$4.00 за одну паку. Однак за спеціальним порозумінням для читачів цієї газети ви дістанете ціну знижку. Тільки вишліть одне оголошення до BERJAC PRODUCTS, Dept. 405, 790 Troy Avenue, Brooklyn 3, N. Y., а дістанете дві паки НЕХТРОН-у лише за \$5.00, отже знижку \$3.00 на звичайній ціні. Не треба навіть посылати грошей. Заплатите поштареві, коли принесе паку. НЕХТРОН продається з гарантією звороту грошей, як не буде відволени. Затайте собі: Перша тайна кожного успіху — це діяння. Отже не відкладайте цього. Замовте тепер.

Імя _____
Адреса _____
Місцевість _____ Стейт _____

УВАГА! КЛІВЛЕНД, О., І ОКОЛИЦЯ!

Масмо шану повідомити Вп. Громадянство, що з днем 29. СІЧНЯ ВІДКРИЛИ МИ ГАЛАНТЕРІЙНУ КРАМНИЦЮ

„ГОВЕРЛЯ“

2376 PROFESSOR ST., CLEVELAND 13, OHIO

МАСМО НА СКЛАДІ: чоловічу, жіночу і дитячу бязину. Рівнож господарський і робітничий відділи. Окрему частину присвячено укр. мистецтву, як: різьба, вишивки, кераміка і різного рода декоративні речі. Мінусом чекі.

Просимо Вп. Укр. Громадянство про підтримку. Це єдиний того роду склер в Клівленді і стейті Огайо. Наш клич: СВИТ ДО СВОГО!

Б. І. Міхняк і І. Васильюк, власники.

ТАРЗАН, ч. 2766. Харч для малп.

„Тіло Волфа й діамант пропа-ли“ — завважав Хірам. — Діамант мусить бути в скринці“.

„Це вартє королівського оку-пу“ — під'юдаував Хірам. — „Можемо дістати кружок і схова-ти його, а потім прийти по нього пізніше!“.

„Вони обидва мусять нести кру-жок. Він важкий“ — пропештав Хірам. — „Ах, я цього не люблю. Мені здається, що мене стережуть“ — застогнав Дарсон.